

Prorok Božího p?átelství

P?vod materiálu
Marta Sedlá?ková
Po?adí v lekci
19

Téma

Elijáš touží p?ivést Izrael op?t do vztahu k živému Bohu

Cíl

- P?edškolní d?ti na p?íb?hu Elijáše uvidí,
že B?h je živý, slyší ty, kdo k n?mu volají.
 - Mladší školní d?ti uslyší p?íb?h o Božím p?átelství k lidem, a o Elijášovi, který pomáhá lidem toto p?átelství obnovovat.
 - Starší školní d?ti uvažují nad tím, co je to modla, falešný b?h a jak k tomu ?lov?k sklouzne; p?emýšlejí nad tím, jak ukázat ostatním d?ležitost vztahu k Bohu.
-

Pro u?itele

Biblický text: 1Kr 18,1–46

Výkladové poznámky

- **Achab, Jezábel, Eliáš:** Postavy jsou popsány v p?edchozí úloze, vraťte se k tomu.
- **Obadjáš:** Jméno znamená „služebník Hospodin?v“. Správce Achabova domu, který ovšem stále ještě slouží Bohu, má k n?mu nejvyšší úctu, respekt („bál se Hospodina“). Staral se o Hospodinovy proroky, ukryl je a opat?oval potravou. Je v nelehké pozici. (Jeho postoj mi p?ipomíná nap?. Dietricha Bonhoeffera, který pracoval oficiálně pro n?meckou vojenskou rozv?dku, ale zároveň vykonával tajn? odboj proti Hitlerovi.)
- Achabovo jednání dobře ilustruje to, jak vypadá **baalismus v praxi**: Achab vyvraž?uje ty, kdo mají jiný názor (na popud Jezábel vraždí proroky), rozhoduje nad životem a smrtí druhých lidí (viz Obadjášovy obavy), za všechny problémy viní ostatní, nedokáže si p?iznat chybu (svádí sucho na Elijáše), jeho nejv?tší starostí je prosperita vojska (hledá píci pro kon?, vále?ná zví?ata). Jde mu jen o n?j samotného a rozmach království, klidn? na úkor slabých. Zastává se baalových vyznava??, protože mu toto náboženství vyhovuje jako životní styl. Když ovšem o n?co jde, vsadí životy baalových prorok?, nikoliv sv?j vlastní (na rozdíl od Elijáše).
- Stále ještě je **sucho**, jeho d?sledky dopadají na Sama?í. B?h suchem zasahuje baalovské náboženství na nejcitliv?jším míst?, Baal, dárce plodnosti (polí, zví?at, žen) se ukazuje jako bezmocný. Jde o život — o to, kdo život dává a garantuje. Zápas na ho?e je potvrzením toho, co je z hlediska Hospodinova vyznava?e jasné — jediným pánem nad životem a smrtí je Hospodin. Událost na ho?e Karmel je takové razítko, demonstrativní ukázání skute?nosti.
- Pro? je t?eba si vyvolit jen jednu víru, **pro? nem?že víra v Baale a víra v Hospodina koexistovat** na jednom míst? (každému, co jeho jest)? Z každé víry plyne jiný životní styl, ten baalovský rozkládal životní styl Izraele, a? už šlo o pevný manželský svazek, výchovu d?tí, soucit se slabými. Tak je to od po?átku života Izraele v zaslíbené zemi — musí si vybrat (ad Jozue). Tam, kde se pohrdá životem, je to

s vírou v Hospodina neslužitelné.

- **Pro koho se děje karmelský „happening“?** Pro Izrael, který „poskakuje na obě strany“. Eliáš staví Izraelcům jejich selhání před oči. Celá událost je soud nad Božím lidem. Přehlížející Izraelci mají na vlastní oči vidět, kdo je Baal — naprosto slepá ulička. Jen Hospodin je Bohem. Bůh, který žije se svými lidmi ve vztahu, stará se o ně, přijímá jejich prosby. Hospodin dává život v celé šíři. Izrael (tzn. my dnes jako církev) si musí uvědomit, že takové příběhy se vyprávějí o nás, o našich selháních a k našemu poučení.
- Baalovi kněží využívají všechny praktiky jejich náboženství (poskakování, zraňování — magické rity), aby **přiměli Baala, jak reagovat**, aby je nemohl přehlédnout. Jedná se o manipulaci božskými silami, aby dodávaly život podle našich přání. Eliáš se jejich představě o božstvu vysmívá, používá ironii.
- Cílem karmelského Eliášova zápasu je **obnova Izraele**, proto opravuje (doslova uzdravil) pobožený Hospodinův oltář, staví ho znovu z dvanácti kamenů podle počtu kmenů Jakoba (přestože žijí v dvou královstvích). Prostor kolem oltáře snad můžeme vidět jako symbol pro svrchovanost Boží, případně rozměr nádroví stanu setkávání, vodu třeba jako oběť poslední vody (vydanost Bohu na život a na smrt) nebo symbol ořistů lidu (3×4 džbány — opět dvanáct). Modlitbu začíná Eliáš výřtem praotců. Nejde totiž o to dokázat, kdo je větší božský borec, ale ukázat Izraeli, s kým má smysl počítat v životě a přivést Izrael opět do vztahu k němu. Co znamená oběť pro vztah Božího lidu s Izraelem si můžete přečíst ve [výkladových poznámkách](#) úlohy „Samuel slyší“. Jediným způsobem oslovení Boha je zde Eliášova vroucí modlitba — jaký kontrast s vynucováním baalových proroků. Do zkoušky nevstupuje Eliáš svévolně, modlí se, aby Izraelci poznali, že jedná podle Hospodinova slova (v 36). Eliáš Bohu nic nepředkazuje, jen touží po obnově vztahu Izraele k Hospodinu. Sám na něj spoléhá, ať se stane cokoliv.
- **Bůh přijímá Eliášovu oběť**: Na oltáři vzplane oheň, oheň z nebe, od Boha. Bůh tu zjevuje svou slávu. Lid to vidí a znovu se vrací k Bohu a vyznává: „Jen Hospodin je Bůh!“
- **Vybití baalových proroků** je na první pohled kruté, byli však nástrojem zhouby Izraele. Eliáš jedná podle zákona (Dt 13,2–6): prorok, který svádí k jiným bohům, má být z Izraele odstraněn. Ve vyprávění to má podobnou funkci, jako když se rozbíjí zbraně a odvezou se do šrotu. Je to úlevné vítězství utlačované menšiny nad dosavadními tyrany.
- **Děšť** přichází na Hospodinovo slovo, protože to slíbil, jako náhlý příval. Achab se ústní hodu poté, co byla Eliášova oběť Bohem přijata a pak jede do Jizreelu. O Achabově pokání nebo lítosti v příběhu vůbec neslyšíme.

Úskalí

- **Nespojujme baalismus zkratkovitě s ostatními náboženstvími dneška.** Problém v příbězích má Izrael, jehož je Achab reprezentantem — texty jsou především kritikou dovnitř („do církve“), nejde v první řadě o kritiku jiného náboženství (my dobří, oni špatní). Příběh se vypráví v Izraeli (a v církvi) a pro něj — totiž, že nelze směšovat víru v Hospodina s tím, co jí odporuje.
- **Zapálení obětí**: Je zbytečné zkoušet vysvětlovat, jak asi oheň zahořel, o tom příběh nevypráví. Oheň je odpověď na Eliášovu modlitbu: „ať se dnes pozná, že jsi Bůh v Izraeli“ — Eliáš netrvá na ohni, zapalová i a podobných věcech, ale dává možnost a prostor Bohu, aby sám jednal, ukázal svůj vztah ke svému lidu. Ve vyprávění je proto nutno zvýraznit Eliášovu modlitbu a Boží vztah k jeho lidu.

Pro děti

Předškoláci

Příběh jsme pro předškoláky zkrátili tak, aby byl jednodušší a přehlednější — jde nám o to, aby bylo jasné, že jediný Bůh, který slyší (tzn. žije ve vztahu se svými lidmi), je Hospodin. Jako vyslyšení Eliášových prosb uvádíme rovnou děšť, nikoliv ohnivě přijetí obětí, které je sice efektní, ale mohlo by dít zastínit hlavní

poselství.

Můžete s dětmi zopakovat krátce minulý příběh — Bůh se stará o svého proroka Eliáše. Eliáš měl stále co jíst, byl v bezpečí před zlým a zuřivým králem Achabem. Můžete na úvod použít také domalovánku (návod pod vyprávěním), kde je nakreslen mrak, ale bez deště. Ptejte se dětí: Co to je? Nechybí tomu něco? Co k mraku patří? A přelo v Eliášovu zemi? Ne, bylo tam sucho, veliké sucho, déšť všem moc chyběl.

Ale nyní má Bůh pro Eliáše nový úkol: „Eliáš, vrať se domů, do hlavního města! Jdi, a vyři králi Achabovi, že jsem se rozhodl dát zemi opět déšť!“ (*Můžete se děti zeptat, jestli má Eliáš jít a proč.*)

Eliáš se chystal na cestu. Báł se, protože král Achab se nezměnil. Stále zuřil, když mu někdo odporoval. Ale Eliáš k němu jít musí, protože má pro Achaba zprávu, že přijde déšť. Tak jde.

A představte si, co se stalo! Na prašné cestě, daleko od hlavního města potkal krále Achaba. Už je takové sucho, nikde ani kapka vody, prameny vyschly, že se vydal hledat vodu i samotný král. Král bez služebníků, bez kořádu, bez koní, jde hledat vodu. To je mu ale opravdu zle!

Eliáš vidí krále. Král vidí Eliáše. Co se teď stane, co si řeknou?

(*Můžete dětem dát prostor, aby samy řekly, co kdo říká; podle jejich fantazie reagujte.*)

Představte si, přestože králi Achabovi bylo opravdu zle z hladu a žízní, vůbec mu nebylo líto, že byl zlý na lidi a zapomněl na Pána Boha, místo než se klaněl nějaké modle, bžkovu, který sliboval déšť! Modla to je falešný bžek — někdo si třeba myslí, že bůh jsou peníze a bohatství, nebo nějaká slavná osoba, která může všechno zařídít, nebo si někdo myslí, že je bohem on sám a všechno smí. Ale to není pravda, skutečný Bůh je vždycky víc, než si dokážeme představit, větší, než si dokážeme domyslet, vždycky ještě trochu jiný, než si o něm myslíme.

Král Achab se vůbec změnil, ani trochu se nepolepšil. Víte, co teď na Eliáše křičel, když se potkali?

„Za všechno můžeš ty, kvůli tobě, Eliáš, není voda! Kvůli tobě není žádný déšť! Kvůli tobě je hlad! Ten tvůj Pán Bůh je pokně hnusnej! Moje zelenina na zahradě uschla, moji milovaní koně nemají co jíst, a já nemůžu vést válku! A za to všechno můžeš ty!“

Takhle a všelijak jinak sváděl na Eliáše všechno, co se stalo.

Eliáš mu na to odpověděl: „Ne. Sucho a hlad je kvůli tobě. Zapomínáš na to, co je důležité — mít rád lidi a mít rád Pána Boha. O lidi se starat a Bohu děkovat za to, co dostáváš, a prosit ho o to, co potřebuješ. Bůh slyší toho, kdo ho volá!“

To se Achabovi nezdálo: „Já se nikoho o nic prosit nebudu! A děkovat někomu, to už vůbec ne! A starat se o lidi? Sám mám práce málo, nemůžu se dělit! Bůh je na nic.“

Eliáš králi navrhl: „Víš co, zavolej ty svoje proroky, co se klaní té modle, falešnému bžkovu Baalovi. Ať se oni modlí, já se také budu modlit, a uvidíme, který Bůh je opravdový, který opravdu slyší!“

Achabovi se to líbilo. Svolali tedy všechny proroky Baale a ti se začali modlit podle svého způsobu. Od samého rána podivně poskakovali. Ale nic se nestalo. Tak poskakovali a tančili, aby si jich jejich Baal všiml. Ale nic se nedělo. Začali poskakovat, tančit a křičet. Ale nic se nestalo. Tak poskakovali, tančili, křičeli a ještě se řezali nožem do rukou. „Teď už si nás musí konečně Baal všimnout!“

Tak to dělali od rána až do odpoledne. Ale nestalo se nic. Pak už nemohli, byli k smrti vysílení a zklamaní. Nic se nestalo. Z nebe nespadla ani kapka.

„Teď je teda čas na tobě, Eliáš, to jsem zvědav, co uděláš ty!“ smál se Eliášovi Achab.

Co udělal Eliáš? (*Můžete dát dít prostor pro jejich představy.*) Taky poskakoval, tančil, křičel a řezal se nožem? Ne. Eliáš poklekl, sepal ruce a modlil se: „Hospodine, ty jsi Bůh našich předků — Abrahama a Sary, Izáka a Rebeky, Jákoba, Ley i Ráchel. Ty jsi Bůh, který slyší toho, kdo k tobě volá a nenecháš ho v nouzi! Vzpomeň si na nás, a lidé si na tebe taky vzpomenou! Dej, ať tě mají zase rádi! Ukaž všem, že jsi živý Bůh!“

A když se tak modlil, zatáhla se obloha, přišly mraky. A začalo pršet. Napřed krápolalo, pak přelo, pak lilo, nakonec to byla pořádná průtrž mračen.

Lidé volali: „Hurá! Prší! Teď se ukázalo, kdo je pravý Bůh! Komu na nás skutečně záleží! Jen Bůh nás skutečně slyší! Jen Hospodin je Bůh.“ Přišel déšť, sucho skončilo, opět poroste obilí i zelenina.

Král Achab jel na voze pryč, ale taky překvapivě zmokl. Byl rád, že prší? A nebo byl spíš naštvaný, že neměl pravdu? Král Achab se moc nezmeškal. Ale něco se Eliášovi přece povedlo: Mnoho lidí si uvědomilo, že Bůh slyší toho, kdo k němu volá.

Vytvořte si jednoduché domalovánky: Nakreslete na papír obrys mraku a okopírujte podle potřeby. Děti mohou kreslit déšť a podle své fantazie všechnu veselici se přírodu i lidi. Můžete doplnit nápisem „Jen Hospodin je Bůh.“

Mladší školní děti

Co se dělá s věcmi, které se rozbijí nebo pokazí? Vyhodí se (dnes se často věci ani nedají opravit, což je škoda), nebo se opraví. Co se dělá se vztahy (např. s přátelstvím), které se pokazí nebo rozbijí?

(*Nechte děti odpovídat.*)

Dají se také opravit? Může tomu někdo pomoci? (*Poslední otázka naráží na to, že Eliáš pomáhá Izraeli obnovit jeho vztah k Bohu.*)

Co se dá dělat tehdy, když se rozbilo přátelství mezi Bohem a jeho lidem, o tom bude dnešní příběh.

Bůh uzavřel se svým lidem smlouvu, přátelství. Jenže celý národ v zemi se svým králem Achabem se na to přátelství vykašlal. Možná si řekli, že jim to přátelství s Bohem moc nevyhovuje. Protože když se s někým přátelíte, tak od něj lásku a dobré věci přijímáte, ale taky musíte lásku a přátelství dávat. A to se Achabovi nelíbilo. Chtěl jen brát. A mít víc. A ještě víc.

A na to byl nejvhodnější bůžek Baal. Ten po svých vyznavačích nic nechtěl. Ale dával úrodu a úspěch. Přátelství mezi živým Bohem a Izraelci se pokazilo, už se k němu neobraceli, nedoufali v něj, neprosili ho, ani mu neděkovali. Ani velké sucho v celé zemi nikoho nezazrážilo, aby se ptal, jestli to není právě pro to zrazení přátelství s Bohem. Jeden z mála, kdo to věděl, byl prorok Eliáš. A velmi stál o to, aby se toto přátelství mezi Bohem a lidmi obnovilo.

Bůh Eliáše jednoho dne poslal, aby králi Achabovi oznámil, že Bůh opět pošle zemi déšť. Eliáš přišel k hlavnímu městu a chtěl mluvit s králem.

Všichni se ale dřeli: „Král tě přeci chtěl zabít. Teď říkáš, že s ním chceš mluvit, ale co když zmizíš, než mu to vyřídíme, a on nás všechny zabije.“

Děs z krále popadl opravdu všechny. Dokonce i Obadjáš popadl strach, králova služebníka, který se jinak choval velmi statečně, protože tajně schoval sto Božích proroků, aby je král nezabil. Takový děs mezi lidmi byl, že i Boží přátelé se krále báli.

Eliáš však řekl: „Nikam nezmizím, potřebuji nutně s králem mluvit, nesu mu důležitou zprávu.“

Králův služebník Obadjáš králi vše vyřídil a ten vyšel před palác Elijášovi naproti.

Ale než stačil Eliáš cokoliv říct, rozkřičel se na něj Achab: „Tady máme Eliáše, toho, kdo ničí celý národ suchem a přivodil mu zkázu!“

Ale Eliáš se nelek: „Achabe, já nejsem přičína zkázy Izraele. To ty jsi úplně zapomněl na přátelství s živým Bohem, klaníš se nějakým modlům, věříš jen ve svůj úspěch a bohatství. A vedeš k tomu celý národ, ty jsi ta přičína té bídy všude kolem! Ale teď přiveď celý Izrael na horu Karmel. A ať tam jsou opravdu všichni. I všichni, kteří se vydávají za proroky těch falešných bohů.“

Achab si v duchu říkal, že to klidně udělá, protože Eliáš, ať řekne cokoliv, stejně nezpůsobí děš. Eliáš si spíš trhá ostudu. A nebo ho naštváný dav umlátí, a on, Achab, bude mít pokoj.

Když se všichni Izraelci i Baalovi proroci shromáždili na horu Karmel, prorok Eliáš k nim promluvil: „Jak dlouho ještě chcete poskakovat na obě strany, jako byste se nemohli rozhodnout? Chvilí se modlíte k Baalovi, chvíli k Hospodinu. Tak se konečně rozhodněte, kdo je opravdový živý Bůh, s kým chcete žít v přátelství! Míchat dohromady se to prostě nedá!“

Lidé kroutili hlavami, jako by nevěděli, co mají dělat. Měli a vůbec nic neříkali. Nemohli se rozhodnout.

„Tak dobře,“ řekl Eliáš, „je tu s námi čtyři sta padesát Baalových proroků. Vezmeme dva býky, oni si můžou vybrat první, ať nasekají dřevo, na něj položí maso z býka. A pak ať se modlí všichni k Baalovi. Uvidíme, jestli Baal odpoví, jestli oheň oběti vzplane! Já taky připravím oběť a budu se modlit k Hospodinu. Ukáže se, kdo je ten pravý a živý Bůh, který nás má rád!“

Baalovi proroci si vybrali býka k oběti, připravili dřevo, a modlili se k Baalovi: „Zapal oheň! Zapal oheň!“ Taky poskakovali a křičeli.

Když už to trvalo od ráno do oběda, Eliáš se jim začal vysmívat: „Cože, on vás neslyší? Tak to musíte ještě hlasitěji! Co když odcestoval, nebo si dal po oběd šlofíka? A nebo že by si odskočil na záchod? To je teda mocný bůh!“

Baalovi proroci křičeli ještě hlasitěji a zraňovali se nožem, až z nich krev tekla: „Teď si nás přece Baal musí všimnout! Když i krev teče...!“ Ale vůbec nic se nestalo. Vůbec nic. Nikdo se neozval.

Pak byla řada na Eliášovi. Eliáš začal chystat místo k oběti. Na hoře totiž stával oltář, kde se Izrael modlil k Bohu a obětoval mu. Jenže teď byl oltář rozbitý. Stejně jako přátelství mezi Izraelem a Bohem. A Eliáš měl jednu velkou touhu — chtěl přátelství mezi lidmi a Bohem obnovit. Aby to lidem ukázal — někdy se to musí ukázat opravdu názorně, začal nejdříve opravovat oltář. Přinesl všech dvanáct kamenů, které byly rozházeny po okolí.

Víte proč dvanáct? Přece aby jich bylo jako kmenů Izraele, jako Jakobových synů. Celý národ, všichni, mají být znovu Božími přáteli.

Na oltář naskládal dřevo, na něj maso ze zbylého býka. A začal polévat oltář vodou.

Lidé si klepali na čelo: „Takhle chce zapálit oheň? Voda spíš hasí!“

A jiní říkali: „Taková škoda, vylít poslední vodu, vždyť je takové sucho!“

Dvě děti, které stály vepředu a viděly vodu, která stála všude kolem oltáře, si šeptaly: „Podívej, vypadá to jako moře! Nebo jako velký umyvadlo.“

Děda, který stál za nimi, tiše odpovídal: „Někdy potřebujeme umýt svoje srdce a duši a připomenout, že jsme prošli mořem, pryč z otroctví. Možná to tak opravdu je. Moře nebo umyvadlo.“

Pak se Eliáš modlil: „Hospodine, ty jsi B?h Abraham?v, Izák?v a Jákob?v. Ty s námi chceš žít v p?átelství stejn? jako s našimi otci a matkami. Dej, a? se dnes pozná, že ty jsi živý B?h! Obra? srdce všech k sob?, a? jsme zase tví p?átelé!“

B?h Eliáše slyšel. A aby ukázal, že on své p?átelství nikdy nezrušil ani nep?erušil, že mu na lidech skute?n? záleží, d?evo i ob?? zapálil. Lidé byli p?ekvapení. Lekli se a padli na tvá?.

Tohle je p?esv?d?ilo, volali: „Jen Hospodin je živý B?h! Jen Hospodin je živý B?h!“

Te? už se um?li rozhodnout. Snad už nebudou poskakovat na ob? strany.

Eliáš vydal rozkaz: „S baalovými proroky, kte?í vás svád?li k falešným modlám, naložte podle zákona!“

Zákon takovým sv?dc?m ukládal trest smrti. Pak Eliáš vystoupil na vrchol hory a tam se zav?enýma o?ima ? ekal, až p?ijde déš?. A opravdu, B?h sv?j slib splnil. Od mo?e p?išly mraky, brzy se zatáhlo a spustil se silný déš?. Eliáše to naplnilo velkou radostí nad Božím p?átelstvím. M?l radost i nad tím, že p?ivedl lidi zp?t k Bohu.

A král Achab? Obrátí se i král Achab? Uslyšíme p?íšt?.

Hra

Po místnosti poschováváme dvanáct kamen? (nebo krabi?ek ?i papírk? ve tvaru kamen?), d?ti je musí hledat a vystav?t do podoby oltá?e. Z pam?ti lovíme jména Jákobových syn? a na kameny píšeme, p?ípadn? hledáme jména v Gn 29–30). M?žeme p?idat další kameny se svými jmény. Nebo vytvo?íme koláž, pokud jsou kameny papírové; dod?láme barevný nadpis „Jen Hospodin je B?h“, déš? apod.

Hra se dá taky použít jako úvod vypráv?ní — na stole si necháme dva t?i kameny se jmény, ptáme se, co to je, jaká jsou to jména, kolik by jich tedy m?lo být, vyšleme d?ti hledat další.

Pom?cky: Kameny na hru, papíry, pastelky, další výtvarné pot?eby.

Starší školní d?ti

Pamatuje si n?kdo, jaké je první p?ikázání? *Já jsem Hospodin, tv?j B?h; já jsem t? vyvedl z egyptské zem?, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.* (V kralickém p?ekladu: Já jsem Hospodin B?h tv?j, kterýž jsem t? vyvedl ze zem? Egyptské, z domu služby. Nebudeš mítí boh? jiných p?ede mnou.) *První p?ikázání napište na papír.*

Jak se to stane, že ?lov?k má najednou jiného boha? N?co se dostane na Boží místo, p?ed Boha. Tak vzniká falešný b?h, modla.

Nabídn?te d?tem karti?ky, na kterých je napsáno nap?íklad: Já! Já! Já!; Hlavn? abychom m?li dost pen? z; Rodina; Násilí; Pomáhat a chránit; Sloužit druhým; Vlastní firma; Jídlo; Náš národ; Starost o p?írodu; Oble?ení; Dobrá práce; Škola; Facebook, internet; Mít se dob?e; Úsp?ch; atd. *Ptejte se, co se m?že stát modlou, nechte d?ti karti?ky rozt?ídit (co ano, co ne). M?žete s karti?kami pracovat vizuáln? — stavte je nad a pod napsané první p?ikázání.*

Pojmy nejsou jednozna?né (na to mohou p?ijít i d?ti v rozhovoru) — v podstat? každý, který se dostane p?ed Boha, stává se modlou, p?ekrývá Boha (a to i t?eba služba druhým!). Ale také skoro všechny, pokud jsou pod ?ízeny Bohu, mohou být dobré, sloužit nám — a ne my jim. *M?žete vymyslet situace, kdy se výše popsané stává modlou a kdy slouží.*

Co se to stalo s Izraelem, že p?estal sloužit Bohu a za?al sloužit Baalovi? Baal byl b?h prosperity — úsp?chu, úrody, nadbytku. Kdo by se necht?l mít dob?e, jíst a pít do sytosti, mít dobrý plat, vlastní firmu, koupit si, co chci a pot?ebuju?! ?asto je za tím tvrdá práce a d?ina!

Ale hned je tu také pokušení — vyšplhat se po zádech n?koho slabšího, odkopnout nevýkonného kamaráda, aby m? nezdržoval, s nikým se nerozd?lit, na nikoho nebrat ohled — a vidíte, tady už nám ty docela dobré v?ci p?ekrývají Boha a jeho p?íkázání, stávají se modlou — a tenkrát takového boha (který je ovšem falešný), nazvali Baal. Pán, pán úsp?chu. Vybrali si boha, který jim vyhovoval, král Achab to podporoval.

M?že taková situace nastat i dneska? Znáte n?jaký p?íklad? Kdo nebo co je pro lidi bohem? A je možné, že se to stane i v církvi, ve sboru?

Bylo by skv?lé, kdyby se to nikdy nestalo, ale prorok Elijáš ví, že i lidé, kte?í v?í v Boha, poskakují n?kdy na ob? strany — jednou v?í v Boha, podruhé v úsp?ch, v sebe, v peníze, rodinu, hv?zdy... (podle odpov?dí). Máme v srdci nebo v hlav? snad továrnu na modly.

Co v té situaci ud?lal Elijáš? — P?e?t?te spole?n? 1Kr 18,30–37. Elijáš znovu staví oltá?. To bylo místo, kde se ob?tovalo Bohu, na ohni se pánilo maso z bezvadných zví?at. Ob?ti byly jistý druh modlitby. Lidé tak d?kovali Bohu za jeho p?íze?, dávali mu to nejlepší ze sebe, ze svého majetku. Oltá? na ho?e byl rozvalený, rozbitý jako p?átelství mezi Izraelem a Bohem. Elijáš ukazuje lidem, že je t?eba vztah k Bohu napravit.

Co by m?l ud?lat dnes ten, kdo by cht?l ukázat lidem, že zapomn?li na Boha, ale že B?h o jejich p?átelství stojí? Co byste ud?lali ve svém b?žném život?, abyste ukázali, že vztah k Bohu je d?ležitý?

Všimn?te si (1Kr 18,36–37), že Elijáš nena?izuje Bohu, co má d?lat — nechává mu prostor. Upozorn?te d?ti, že lidé mohou uv?ít na základ? sv?dectví (nebo zázraku), ale není to automatismus — lidé volali „Jen Hospodin je B?h.“, ale král Achab se nijak nezmn?nil.

Pom?cky: papíry, tužky.

P?esah

P?íb?h lze využít k poukázání na to, jak je t?eba ?íst Bibli — p?edevším „ost?ím k sob?“, nikoliv používat jako „kladivo“ na ty druhé.

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Bože, tvá cesta je svatá. Který b?h je velký jako B?h náš? (Ž 77,14)

Rituál

Každou postavu m?že provázet jedna píse?, kterou m?žete zpívat nebo její ?ást skandovat. U Elijáše navrhuje *est dej* (Svítá 37) nebo *To já, ó Pane m?j, p?jdu, když m? posíláš* (Svítá 331).

Stopy: Elijášovy p?íb?hy m?že spojovat také velký plakát se stopami, viz [P?esah z minulé úlohy](#).

Okénko do bohoslužeb

Můžete se ptát shromáždění, jak zní židovské vyznání víry (je kratší než naše). Říká se mu Šemá Jisrael a zní takto: *Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.* (Dt 6,4–5) Ne vždycky toto přikázání Izrael dodržoval (a ani my nejsme bez viny). Dnes dříve uslyší, co všechno udělal prorok Eliáš, aby toto přikázání svým bratřím a sestrám připomněl.

Lze také (po dohodě s učiteli NŠ!) využít motivaci z vyprávění („Co se dělá s věcmi, které se rozbily...“) nebo variantu s kameny (pod vyprávěním pro mladší), případně mrak bez deště (viz předškoláci).

Modlitba

Bože dej, ať vždy žijeme ve tvém přátelství! Amen.

Odkaz na pracovní list

[18 Eliášův zápas na Karmelu](#)

[18 Eliášův zápas na Karmelu - st](#)

Kam dále

[Susa, Filip: Eliášův zápas na Karmelu \(starší příprava z cyklu Pozvání na ces...](#)

[Hora Karmel \(audiovýklad k minulé hodině; www.topolka.estranky.cz\)](#)

Odkaz na píseň

[Vzdejte Pánu slávu, Ježíši, neb on dobrotivý jest](#)

[Ježíši dej \(SV37\)](#)

[To já, ó Pane můj, stojím tady v modlitbách](#)

Cílová skupina

[Mladší školní](#)

[Předškolní](#)

[Starší školní](#)

Katechetické cykly

[Dál přece nejdeme sami II \(Od Samuele k Šalomounovi + Od Eliáše k mesiášovi\)](#)

Biblický odkaz (kat)

[1 Královská 18,1–46](#)